

Skoletilbud ved langvarig sykdom

Mange elever med CFS/ME eller ME lignende symptomer får utfordringer på skolen på grunn av høyt fravær. Habu kan anbefale ulike tiltak både for eleven og familien, i skolen som organisasjon og for tilrettelegging for den enkelte elev. Sykdomsbilde for denne pasientgruppen kan være svært sammensatt.

De fleste elevene får relativt omfattende fravær på skolen før det blir satt noen CFS/ME diagnose. Alt fravær blir registrert på skolen og eleven kan få godskrevet inntil 10 dager. Elever med CFS/ME har som regel et betydelig høyere fravær og det er derfor å anbefale en rapport /epikrise fra spesialisthelsetjenesten.

[Shttps://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/Vitnemal/fravarsgrense---udir-3-2016/hva-omfattes-av-fravarsgrensen/e](https://www.udir.no/regelverkstolkninger/opplaring/Vitnemal/fravarsgrense---udir-3-2016/hva-omfattes-av-fravarsgrensen/e)

Når en elev blir syk og en vurderer at det blir langvarig, anbefales det at foresatte tar kontakt med skolen og orienterer hva det handler om. Habu anbefaler også at eleven blir henvist til PPT (pedagogisk-psykologisk tjeneste). slik at det kan legges til rette så tidlig som mulig i sykdomsforløpet, Du finner lenke på den enkeltes skole sin hjemmeside. PPT for videregående skole.

<http://www.rogfk.no/Vaare-tjenester/Utdanning/Pedagogisk-psykologisk-tjeneste-PPT>

Opplæringsloven gir rettigheter til den som er syk

De aller fleste barn og unge liker å gå på skolen, en arena som er viktig for læring og ikke minst en sosial arena. Det er derfor viktig at skolen strekker seg så langt det er mulig for å ivareta elever som ikke kan ta imot et ordinært opplæringstilbud. Jeg har lagt ved noen viktige paragrafer i skolesammenheng fra opplæringsloven.

§ 2-1.Rett og plikt til grunnskoleopplæring.

Etter sakkyndig vurdering fra PPT «Etter sakkunnig vurdering og med skriftleg samtykkje frå foreldra kan kommunen heilt eller delvis vedta å frita ein elev for opplæringsplikta dersom omsynet til eleven tilseier det.»

§ 3-1.Rett til vidaregåande opplæring for ungdom

Retten til vidaregåande opplæring gjeld ut det skoleåret som tek til det året ein fyller 24 år.Elevar har rett til å gjere eitt omval, og får då rett til utvida tid så dei kan fullføre opplæringa.Elev som etter reglane i kapittel 5 har rett til spesialundervisning, har rett til vidaregåande opplæring i inntil to år ekstra når eleven treng det i forhold til opplæringsmåla for den enkelte.

§ 5-1.Rett til spesialundervisning

Elevar som ikkje har eller som ikkje kan få tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet, har rett til spesialundervisning.

Retten til opplæring i hjemmet for langvarig syke elever må vurderes ut fra reglene om spesialundervisning i opplæringsloven kapittel 5.

Elever som ikke har eller som ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringsstilbudet, har rett til spesialundervisning, jf. § 5-1. PP-tjenesten må utarbeide en sakkyndig vurdering, jf. opplæringsloven § 5-3, og i denne må det komme fram at eleven har behov for opplæring i hjemmet, eventuelt i kombinasjon med opplæring på skolen. Når elever er langvarig syke kan det også være nødvendig med en medisinsk vurdering for å få saken så godt opplyst som mulig og det må legges stor vekt på denne. Tilbudet om spesialundervisning skal så langt som mulig utformes i samarbeid med eleven og dennes foreldre, og det skal også legges stor vekt på deres syn, jf. opplæringsloven §

Mulige tiltak i skolen

Ofta opplever vi at elever som er syke og hjemmeværende, er redde for at skolefraværet ødelegger for senere muligheter for studier og voksenliv. God informasjon om muligheter er viktig! Elever som for eksempel er syke i 10.klasse, rett før inntaket til videregående skole, må få god rådgivning som finnes og det er ikke helt håpløst om en må utsette oppstarten i videregående skole ett år eller to. Le <http://www.rogfk.no/Vaare-tjenester/Utdanning>

<https://www.vilbli.no/nb/nb/no>

Engstelse/bekymring kan forlenge/forstyrre tilfriskningen. En godt opplyst sak, med god oppfølging gjennom for eksempel ansvarsgruppemøter gjør at eleven kan gå fra ungdomstrinnet uten karakter, men med dokumentasjon, og senere realisere sine utdanningsønsker.

For at skoletiden skal bli så god som mulig er det flere tiltak som kan være nyttige

Mulighet for skjerming/hvilerom på skolen

Eleven kan i samarbeid med skolen finne et egnet rom som kan brukes i friminutter for hvile og skjermet for stimuli når en trenger arbeidsro i undervisningen. Dette kan være et tiltak som gjør at en orker å strekke tilstedeværelsen på skolen.

Den kognitive funksjonen blir berørt og påvirker sykdomsbildet i varierende grad og fra dag til dag. Det er avgjørende at de voksne lærer seg «å lese» eleven for å gi de beste tiltak. Det er mange symptomer som er felles for elevgruppen.

- Svikt i korttidssminne
- Konsentrasjonsvansker
- Sensibel for lyd /lys
- Blir fort sliten av å skrive /lese
- Kapasitet minsker og «harddisken» blir fort full
- Vanskelig å ta valg
- Dobbel sett med bøker – tilgang på pc/ Ipad/cromebook

Tilpasset oppstart på skoledagen

I samarbeid med skolen kan en lage en tilpasset dagrytme/tilstedeværelse for eleven. Mulighet for senere oppstart og delta i basisfagene (norsk, matematikk og engelsk) om det er mulig .

Skyss til og fra skolen

Skolen skal sørge for transport/taxi til og fra skolen om det foreligger en legeerklæring på dette fra fastlege/spesialisthelsetjenesten (Habu)

Informasjon til klasse og lærere om CFS/ME

ME foreningen i Rogaland har laget en «verktøykasse» til bruk i skolen som inneholder informasjon (animasjonsfilm)til bruk for elever og gode tiltak for pedagogisk personale.

<http://www.me-foreningen.info/om-oss/kontaktinformasjon/fylkeslag/rogaland-fylkeslag/>